

ISBN: 978-605-80259-3-6

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A. Ş.

Ketebe Yayınları: 205

Tarih

Editör

Sezai Saraç

Kapak

Harun Tan

Düzeltili

Cihan Aldık

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Paradoks, 2011

2. BASKI

Timaş, 2013

3. BASKI

Kasım 2019

İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212. 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Matsis Matbaa Hizmetleri

San. ve Tic. Ltd. Şti

Sertifika No: 40421

Tevfik Bey Mah. Dr. Ali Demir Cad.

No: 51 Sefaköy Küçükçekmece

İstanbul Tel: 212 624 21 11

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir. İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Osmanlı Sultanları Albümü

36 Padişahın ve 688 Yılın Kuşbakışı Tarihi

M U S T A F A A R M A Ğ A N

KETEBE

Mustafa Armağan

Urfalı bir anne-babanın çocuğu olarak Cizre'de dünyaya geldi (1961). Üniversiteye kadarki eğitim hayatını ilk yazı denemelerine başladığı Bursa'da tamamladı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden 1985 yılında mezun olduktan sonra İÜ Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde yüksek lisansa başladıysa da, yayıncılığın cazibesine kapılarak uzun yıllar İlim, Risale, İnsan, İz, Ağaç ve Etkileşim Yayınları'nda editör, yayın danışmanı ve yayın yönetmenliği görevlerinde bulundu. *İzlenim* dergisini yönetti.

Bugüne kadar 50 kitaba imza atmış olan Armağan özellikle tarih yazıları ve kitaplarıyla geniş bir kitleye ulaşmayı başardı. Halen *Derin Tarih* dergisi genel yayın yönetmenliği, Ketebe Yayınları'nda yöneticilik ve Akit TV'de Yavuz Bahadıroğlu ile birlikte Kayıtdışı Tarih programını yapmaktadır. Yaygın bir okur kitlesine ulaşan ve çoğu yayınevimizden çıkmış olan kitapları arasında şunlar sayılabilir:

Abdülhamid'in Kurtlarla Dansı (3 cilt), Kızıl Elma Peşinde Bir Ömür: Fatih Sultan Mehmed, Büyük Osmanlı Projesi, Tek Parti Devri, Satılık İmparatorluk, Yavuz Sultan Selim Han, Âsim'in Nesli, Ayasofya Entrikaları, İnsan Yüzlü Şehirler, Korku Duvarını Yıkarak, Osmanlı'nın Kayıp Atlası, Kır Zincirlerini Osmanlı, Avrupa'nın 50 Büyük Yalanı, Bilinmeyen Yönleriyle İsmet İnönü Gerçeği, Kâzım Karabekir'in Gözüyle Yakın Tarihimiz-1: İstiklal Savaşı'nın İçyüzü, Kâzım Karabekir'in Gözüyle Yakın Tarihimiz-2: Kızıl Pençe, Osmanlı'nın Mahrem Tarihi, Osmanlı: İnsanlığın Son Adası, Küller Altında Yakın Tarih, Yakın Tarihin Kara Delikleri.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7
Osman Gazi	15
Orhan Gazi	17
I. Murat	19
I. Bayezid (Yıldırım)	21
I. Mehmed (Çelebi)	23
II. Murad	25
II. Mehmed (Fatih)	27
II. Bayezid	29
I. Selim (Yavuz)	31
I. Süleyman (Kanuni)	33
II. Selim	35
III. Murad	37
III. Mehmed	39
I. Ahmed	41
I. Mustafa	43
II. Osman (Genç)	45
IV. Murad	47
İbrahim	49
IV. Mehmed (Avcı)	51

II. Süleyman.....	53
II. Ahmed.....	55
II. Mustafa.....	57
III. Ahmed.....	59
I. Mahmud.....	61
III. Osman.....	63
III. Mustafa.....	65
I. Abdülhamid.....	67
III. Selim.....	69
IV. Mustafa.....	71
II. Mahmud.....	73
Abdülmeçid.....	75
Abdülaziz.....	77
V. Murad.....	79
II. Abdülhamid.....	81
V. Mehmed (Reşad).....	83
VI. Mehmed (Vahdettin).....	85
Bitirirken.....	86
Bir Osmanlı'nın Kaleminden Osmanoğullarını Yücelten 20 Sır.....	88

ÖNSÖZ

Osmanlı demek kalem ile kılıcın, akıl ile kalbin, ihtişam ve tevazunun, maddeye biçim veren ruh ile ruha yeni izler açan maddeliğin altın sentezi demektir.

Osmanlı demek dilenci çanağından Selimiye'nin kubbe alemine kadar aynı himmet, aynı dikkat ve aynı incelikle harmanlanmış, insanı tam kalbinden öpen bir medeniyet demektir.

Osmanlı demek yeryüzünde mazlumların sesi, mağdurların nefesi, insanlığın sığınılacak "son adası" demektir.

Boşuna değil Osmanlı medeniyet şelalesinden dökülen suların esrarlı seslerinin hâlâ gönül tellerimizi titretmesi, hafızalarımızda uğuldaması ve sık sık "Geri Gel Ey Osmanlı" dedirmesi ki hala ölmediğinin, içimizde yaşamakta olduğunun en kesin ispatıdır.

'Osmanlı geri gelir mi?' sorusunun çengelini 21. yüzyıl başında dostun da düşmanın da, Türkiye'nin de, dünyanın da can kulağına asılmış olması manidardır.

Günün birinde "iyi atlara" binip hatıralarıyla beraber "yıldızların düştüğü yere" gömülen bu "ufukların efendilerinin" nasıl olup da 400 çadırılık bir aşiretten sadası asırları dolduran evrensel bir

medeniyet binası inşa edebildikleri, çözülmesi çetin bir bulmacadır. Bizlere düşen de 'onlar bunu bir kere başardılarsa bir kere daha niye başarılmasın?' diye sormak değil midir?

Bir başka deyişle, muhteşem Osmanlı medeniyeti adeta yaşlandı-
kça gençleşmekte, öldürülmeye çalışıldıkça dirilmekte, yaban-
lardan gizlediği sırları ehline açmakta ve yeryüzü ölçeğinde gitgi-
de daha fazla zihnin merakını haklı olarak üzerine çekmektedir.

Peki gerçekten de kimdi bu Osmanlılar veya Osmanogulları?

Kurdukları imparatorluk yüz yıldır yerle bir olmuş durumda;
gaza meydanlarında kılıçtan keskin emirler yağdırdıkları büyü-
dilleri çoktan kayıplara karıştı; nice sırlarla dolu kitapların sayfa-
larına hükmeden alfabeleri kanunla yasaklandı; öte yandan muh-
teşem tuğraları binalardan söküldü; armaları ıssızlığa terk edildi;
mehterhanesi kapatıldı; musikisi dahi susturuldu ve devleti 600
yıl ufuktan ufuğa koşturan hanedan-ı Al-i Osman yurtlarından
kovularak "gurbet cehennemine" atıldı. Bu da yetmedi, ders ki-
taplarında onu bir daha öldürmeye teşebbüs ettiler ki yeniden bir
Osmanlı zuhur etmesin bu topraklarda.

Lakin nefret ettirmek için onca içten ve dıştan çabaya rağmen
bu mübarek halkın gönlünden ecdad sevgisini silemediler. Bu
milleti Osmanlı'ya ne düşman edebildiler, ne de onu unuttura-
bildiler.

Unutulmadı onlar, zira üzerine onlarca devletin kurulduğu engin
coğrafyada kendilerini hatırlatacak nice hayır eseri inşa etmişler-
di; medreselerde aklın, tekkelerde kalbin gergefinde nice sırlar
dokumuşlar, bir gönlü fethetmenin bir mekânı ele geçirmekten
daha kalıcı bir yatırım olduğuna inanmışlardı. Büyük ecdadları
Fatih Sultan Mehmed Han'ın Vakfiyesinde geçtiği gibi,

Hüner bir şehir bünyad eylemekdür
Reaya kalbin abad eylemekdür

yani asıl marifet, bir şehir kurarken içinde yaşayanların kalbini
de abad (imar) etmektir demişlerdi.

Elinizdeki özet kitapta, asırlarca tarihe efendilik etmiş olan Osmanogullarının içimizde hasret çiçekleri açtıran dünyasına kuşbakışı bir nazar atmak istedik. Daha çok siyasi bir bakış bu; ama Sultanların insani niteliklerine dehlizler açan bir yaklaşım da unutulmadı.

Elbette bir tek sayfa içinde yer yer yarım asra yaklaşan bir yönetim performansını hakkıyla sergilemek kolay olmayacaktı. Binlerce sayfalık birikimi 36 sayfaya sıkıştırmanın ne denli çetin bir mesele olduğunu bile bile çıktık yola. İstedik ki, insan isterse bir ömre neler sığdırabiliyormuş, bir çırpıda görülsün.

Şimdi perde kalkıyor ve 36 Osmanlı sultanının minyatür portreleri açılıyor önünüze. Savaşlar ve barışlar; zaferler ve hezimetler; yükselişler ve düşüşler; sevinçler ve kederler harmanı bu. İhtişam da yer alıyor portrelerde, silik soluk görüntüler de. Tarihe yön veren arslan yürekler de geçecek önünüzden, olayların akışına tevekkülle yaklaşan halim selimler de. Ancak hepsinde ortak bir taraf yakalayacaksınız: Bu toprakların İslamla hemhal gövdesine “nâmahrem eli”nin değmemesi uğruna samimi bir adanış...

Zorlu Zigetvar yollarına ‘belki şehidlik nasip olur’ ümidiyle düşen 70’lik Kanunî’den Özi Kalesi’nin düştüğü haberi verilince vücuduna inme inen I. Abdülhamid’e, Orhan Gazi’nin “fetih müjdeleri”yle dolu enerjisinden Sultan Vahdettin’in “ateşli kül”e dönmüş taht üzerinde geçen azap dolu yıllarına kadar acı ve tatlı sayfaları okuyacaksınız.

Bu, Moğol akınlarının Anadolu kapılarına ittiği Ertuğrul oğullarının Söğüt’te başlayıp San Remo’da noktalanan, Osman Gazi’nin doğumundan Sultan Vahdettin’in vefatına kadar geçen 668 yılın yalın bir dökümüdür. Bu dökümdeki bilgilerin, ayrıntıları ve derinlikleri haber veren birer işaret levhası oldukları unutulmadan okunması en büyük dileğimdir. O derinlikler ki *Osmanlı: İnsanlığın Son Adası* başta olmak üzere diğer kitaplarımda sizi bekliyor.

Mustafa Armağan

10 Haziran 2011